Volebné orgány

Pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa zriaďujú tri stupne volebných komisií:

- **Ústredná volebná komisia**
- **obvodné volebné komisie**
- **okrskové volebné komisie**

Členovia volebných komisií sú delegovaní zástupcovia kandidujúcich politických strán, politických hnutí alebo koalícií politických strán.

Nezaregistrovanie kandidátnej listiny alebo jej späťvzatie politickou stranou alebo koalíciou má za následok zánik členstva tejto politickej strany alebo koalície vo volebných komisiách.

Člen volebnej komisie sa ujíma svojej funkcie zložením sľubu.

Obsah

Ústredná volebná komisia

- **preskúmava a registruje kandidátne listiny,**
- **dohliada na pripravenosť volebných komisií nižších stupňov zabezpečovať úlohy podľa volebného zákona,**
- **prerokúva informácie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o organizačnej a technickej príprave volieb,**
- **prerokúva informácie Štatistického úradu Slovenskej republiky o príprave projektu automatizovaného spracovania výsledkov volieb,**
- **prerokúva informácie o zabezpečení rovnosti pridelenia vysielacích časov v televíznom a rozhlasovom vysielaní počas volebnej kampane,**
- **zisťuje a zverejňuje výsledky volieb,**
- **vyhotovuje zápisnicu o výsledkoch volieb a odovzdá ju predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky,**
- **vydáva zvoleným kandidátom osvedčenie o zvolení,**
- **volebné dokumenty odovzdáva do úschovy Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.**

Konanie (podnety, sťažnosti, oznámenia) vo volebných veciach

Volebné orgány

Obvodná volebná komisia

- dohliada na pripravenosť okrskových volebných komisií zabezpečovať úlohy podľa volebného zákona,
- prerokúva informácie obvodného úradu o organizačnej a technickej príprave volieb,
- prerokúva informácie o zabezpečení svojho odborného sumarizačného útvaru,
- dozerá na spracovanie výsledkov hlasovania vo volebných okrskoch,
- vyhotovuje zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania a predkladá ju Ústrednej volebnej komisii,
- volebné dokumenty odovzdáva do úschovy obvodnému úradu.

Volebné orgány

Okrsková volebná komisia

- **zabezpečuje správny priebeh hlasovania a udržiava poriadok vo volebnej miestnosti,**
- **dopĺňa zoznam voličov a odoberá voličské preukazy,**
- **sčíta hlasy a vyhotovuje zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania, ktorú bezodkladne predkladá príslušnej obvodnej volebnej komisii,**
- **volebné dokumenty odovzdáva do úschovy obci.**

Volebné orgány

Obsah

Výsledky volieb

Zistenie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky vykoná Ústredná volebná komisia na základe zápisníc, ktoré jej doručili jednotlivé obvodné volebné komisie.

Podmienky prideľovania mandátov

Základnou podmienkou pridelenia mandátov je, aby politická strana alebo politické hnutie získali najmenej päť percent z celkového počtu odovzdaných platných hlasov. Pri koalícii zloženej z dvoch alebo troch politických strán, resp. politických hnutí, je to najmenej sedem percent a pri koalícii zloženej zo štyroch politických strán alebo politických hnutí je to desať percent.

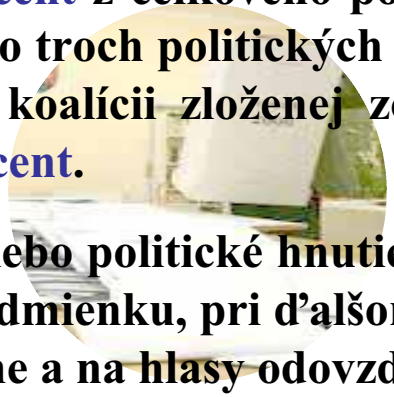

Ak niektorá politická strana alebo politické hnutie, resp. koalícia politických strán a politických hnutí nesplní túto podmienku, pri ďalšom zisťovaní volebných výsledkov a prideľovaní mandátov sa už na ne a na hlasy odovzdané pre ne neprihliada.

Ak však Ústredná volebná komisia zistí, že túto tzv. uzatváraciu klauzulu nesplní ani jedna politická strana alebo politické hnutie, resp. koalícia, zníži hranicu z päť percent na štyri percentá, zo siedmich percent na šesť percent a z desiatich percent na deväť percent tak, aby sa pri ďalšom zisťovaní volebných výsledkov a pri prideľovaní mandátov mohlo prihliadať aspoň na dve politické strany (politické hnutia) alebo na dve koalície, alebo na jednu politickú stranu (politické hnutie) a jednu koalíciu.

Prideľovanie mandátov

Vzhľadom na to, že Slovenská republika tvorí pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky jeden volebný kraj, nie je potrebné prideľovať mandáty v dvoch skrutíniách.

Súčet platných hlasov odovzdaných pre postupujúce politické strany, politické hnutia a koalície sa vydelí číslom 151 (počet mandátov zväčšený o číslo jeden)**. Výsledné číslo delenia je tzv. republikové volebné číslo.**

Politickej strane, politickému hnutiu alebo koalícii sa pridelí toľko mandátov, koľkokrát je republikové volebné číslo obsiahnuté v súčte platných hlasov, ktoré táto politická strana, politické hnutie alebo koalícia získala. V rámci jednotlivých politických strán alebo koalícií kandidáti dostanú mandáty pridelené strane v poradí, v akom sú uvedení na hlasovacom lístku.

Ak však voliči využili právo prednostného hlasu, dostane mandát ten z kandidátov, ktorý získal najmenej tri percentá prednostných hlasov z celkového počtu platných hlasov odovzdaných kandidujúcemu politickému subjektu.

Kandidáti, ktorí nedostali mandát, sa stávajú náhradníkmi.

Osvedčenie o zvolení

Ústredná volebná komisia vydá kandidátom zvoleným za poslancov osvedčenie o zvolení. Vydaním osvedčenia zvolenému kandidátovi Ústredná volebná komisia potvrdzuje výsledok volieb.

ÚSTREDNÁ VOLEBNÁ KOMISIA

OSVEDČENIE

Výsledky ostatných volieb do Národnej rady Slovenskej republiky sú uverejnené na internetovej stránke Štatistického úradu Slovenskej republiky

http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4490

Obsah

Konanie vo volebných veciach

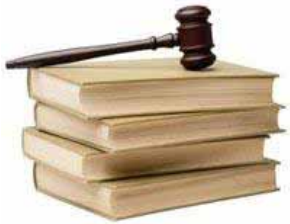

- Konanie vo veci zoznamov voličov

- Konanie vo veci registrácie kandidátnych listín

- Konanie o sťažnostiach
  pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb a o sťažnostiach proti výsledku volieb

- Konanie o sťažnostiach vo veci vysielania politickej reklamy

Obsah

Konanie vo veci zoznamov voličov

Ak obec nevyhovie žiadosti voliča o doplnenie alebo úpravu údajov v stálom zozname voličov v rámci námietkového konania, je povinná do troch dní voličovi oznámiť dôvody, pre ktoré takéto zmeny v stálom zozname voličov nie je možné vykonať.

V tomto prípade sa môže volič obrátiť na okresný súd príslušný podľa volebného okrsku s návrhom na vydanie rozhodnutia o vykonaní opravy alebo doplnení stáleho zoznamu voličov. Konanie upravuje § 250z Občianskeho súdneho poriadku.

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok

VÝŇATOK

§ 250z
Konanie vo veciach zoznamov voličov a zoznamov oprávnených občanov na hlasovanie v referende

(1) Ak obec sama neodstráni chyby alebo nedostatky v stálom zozname voličov alebo v zozname oprávnených občanov na hlasovanie v referende, môže sa občan tým dotknutý obrátiť na okresný súd príslušný podľa volebného okrsku s návrhom na vydanie rozhodnutia o vykonaní opravy alebo o doplnení zoznamu.

(2) Účastníkmi konania sú navrhovateľ a obec.

(3) Súd rozhodne bez pojednávania uznesením do troch dní od podania návrhu. Rozhodnutie treba doručiť účastníkom v deň rozhodnutia.

(4) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Lehotu, v ktorej môže občan návrh na súd podať neustanovuje ani volebný zákon ani Občiansky súdny poriadok. Vo vlastnom záujme by však občan mal tak urobiť bezodkladne, resp. v takej lehote, aby obec mohla na základe rozhodnutia súdu opravu alebo zmenu v stálom zozname vykonať predo dňom volieb a pred odovzdaním zoznamu voličov okrskovej volebnej komisii. V opačnom prípade v deň volieb vykoná zmenu v zozname voličov na základe rozhodnutia súdu okrsková volebná komisia.

Konanie vo volebných veciach

Konanie vo veci registrácie kandidátnych listín

Rozhodnutie o registrácii kandidátnej listiny alebo o odmietnutí registrácie je zverené Ústrednej volebnej komisii. Rozhodovanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu Ústrednej volebnej komisie zákon zveril Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. S návrhom na Najvyšší súd Slovenskej republiky sa môže obrátiť dotknutý kandidujúci politický subjekt. Konanie upravuje § 250za Občianskeho súdneho poriadku.

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok

VÝŇATOK

§ 250za
Konanie vo veciach registrácie kandidátnych listín

(1) Ak volebná komisia príslušná podľa osobitného zákona rozhodla

a) o registrácii kandidátnej listiny, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na zrušenie registrácie kandidátnej listiny,

b) o registrácii kandidátnej listiny s úpravou vykonanou podľa osobitného zákona, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na vydanie rozhodnutia o ponechaní kandidáta na kandidátnej listine,

c) o odmietnutí registrácie kandidátnej listiny, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní tejto kandidátnej listiny.

(2) Účastníkmi konania sú politická strana alebo koalícia, ktorá podala návrh podľa odseku 1, a Ústredná volebná komisia.

(3) Súd rozhodne uznesením do piatich dní od podania návrhu.

(4) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Konanie vo volebných veciach

Konanie o sťažnostiach
pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb a o sťažnostiach proti výsledku volieb

Ústava Slovenskej republiky v čl. 129 ods. 2 zveruje rozhodovanie o ústavnosti a zákonnosti volieb do Národnej rady Slovenskej republiky Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Konanie pred ústavným súdom upravuje zákon Slovenskej národnej rady č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov.

Ak Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlási voľby za neplatné alebo zruší výsledok volieb, predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlási nové voľby do Národnej rady Slovenskej republiky do 30 dní od uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Zákon SNR č. 38/1993 Z.z.
o Ústavnom súde Slovenskej republiky, o konaní pred ním
a o postavení jeho sudcov

VÝŇATOK

§ 20

(1) Návrh na začatie konania sa Ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

(2) K návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred Ústavným súdom.

(3) Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

⇨

§ 21

(1) Účastníkmi konania sú navrhovateľ a prípadne ten, proti komu návrh smeruje, ako aj osoby, o ktorých to ustanovuje tento zákon.

(2) Vedľajšími účastníkmi konania sú osoby, ktorým toto postavenie priznáva tento zákon, ak sa tohto postavenia nevzdajú. Majú v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastníci konania, konajú však iba sami za seba.

(3) Štátne orgány alebo orgány územnej samosprávy ako účastníkov konania alebo vedľajších účastníkov konania na ústnom pojednávaní zastupuje nimi ustanovený zástupca. Ak nejde o zástupcu zákonodarného orgánu alebo o skupinu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky uvedenej v § 18 ods. 1 písm. a), musí mať vysokoškolské právnické vzdelanie.

(4) Ak je účastníkom konania súd, zastupuje senát jeho predseda.

⇨

Siedmy oddiel
Konanie vo volebných veciach

§ 59

(1) Sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, do Európskeho parlamentu alebo do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podať okrem navrhovateľov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) aj politická strana, ktorá sa na voľbách zúčastnila, 10% oprávnených voličov volebného obvodu alebo kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10% voličov.

(2) Sťažnosť proti výsledku volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, do Európskeho parlamentu alebo do orgánu miestnej samosprávy môže podať aj protikandidát, ktorý získal aspoň 10% hlasov. Sťažnosť môže podať aj najmenej 10% voličov príslušného volebného obvodu; k sťažnosti musia byť pripojené podpisy a adresy týchto občanov.

§ 60

(1) Návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať

a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,
b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,
c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),
d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 2.

(2) Návrh podľa odseku 1 sa musí podať do desiatich dní po oznámení výsledku volieb.

§ 61

Okrem navrhovateľa sú účastníkmi konania aj politické strany a politické hnutia, ktoré vo voľbách získali zastúpenie v Národnej rade Slovenskej republiky, v Európskom parlamente alebo v orgánoch miestnej samosprávy. V konaní o sťažnosti kandidáta (§ 59 ods. 1) sú účastníkmi len sťažovateľ a kandidát, proti ktorému sťažnosť smeruje.

§ 62

Sťažnosť proti výsledku volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, do Európskeho parlamentu alebo do orgánu miestnej samosprávy môže podať aj protikandidát, ktorý získal aspoň 10% hlasov. Sťažnosť môže podať aj najmenej 10% voličov príslušného volebného obvodu; k sťažnosti musia byť pripojené podpisy a adresy týchto občanov.

§ 63

(1) Ústavný súd môže

a) vyhlásiť voľby za neplatné,

b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,

c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,

d) sťažnosť zamietnuť.

(2) V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) až c) Ústavný súd rozhoduje nálezom.

(3) Nález, ktorým sa vyhlásili voľby za neplatné, doručí sa aj s odôvodnením neodkladne Národnej rade Slovenskej republiky a Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

⇨

(4) Rozhodnutie uvedené v odseku 1 písm. b) a c) oznámi Ústavný súd Národnej rade Slovenskej republiky alebo príslušnému orgánu miestnej samosprávy, politickým stranám a politickým hnutiam, ako aj členovi orgánu uvedenému v § 61.

(5) Uznesenie o zamietnutí sťažnosti sa oznamuje iba sťažovateľovi.

Konanie o sťažnostiach vo veci vysielania politickej reklamy

O sťažnostiach vo veci vysielania politickej reklamy v rozhlasovom a televíznom vysielaní koná, podľa zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/200 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov, Rada pre vysielanie a retransmisiu.

Konanie vo volebných veciach

Volební pozorovatelia

Vo volebnej miestnosti majú právo byť prítomní:

- **voliči,**
- **členovia okrskovej volebnej komisie,**
- **zapisovateľ okrskovej volebnej komisie,**
- **členovia volebných komisií vyšších stupňov a členovia ich odborných sumarizačných útvarov**

ako aj osoby,

- **ktoré prejavili záujem o sledovanie priebehu volieb a sčítania hlasov**
- **a pozorovatelia vyslaní medzinárodnými organizáciami.**

Tieto osoby možno z volebnej miestnosti vylúčiť, len ak by bol ohrozený verejný poriadok, alebo z dôvodov kapacitných možností volebnej miestnosti.

Práca okrskovej volebnej komisie, ako aj samotný priebeh hlasovania si vyžadujú také správanie voliča vo volebnej miestnosti a pred ňou, ktorým sa nenarušuje činnosť okrskovej volebnej komisie, ktorým nie sú rušení voliči pri úprave hlasovacích lístkov a ktorým nedochádza k narušeniu plynulosti hlasovania.

Pokyny predsedu okrskovej volebnej komisie alebo jej podpredsedu na zachovanie poriadku vo volebnej miestnosti a dôstojný priebeh hlasovania sú záväzné pre všetkých prítomných.

V prípade, že osoby narúšajúce poriadok vo volebnej miestnosti nerešpektujú pokyny predsedu okrskovej volebnej komisie, môže tento požiadať o spoluprácu orgány Policajného zboru alebo obecnej polície.

Obsah